

La lluita contra incendis en la campanya de sega del cereal

maig 30, 2024 |

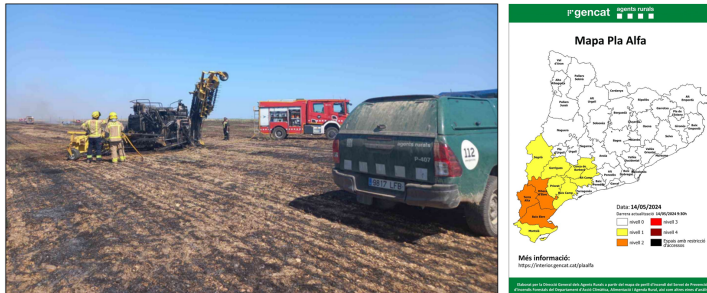
Les tasques de recol·lecció del cereal comporten un risc elevat d'incendi especialment en unes determinades franges horàries. Cada any el Agents Rurals en col·laboració amb el Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural, inicien una extensa campanya de vigilància en què s'informa de les obligacions en els treballs de recol·lecció de cereal, així com un seguit de recomanacions per minimitzar el risc d'incendi en el camp. L'objectiu d'aquest article és recordar les obligacions i recomanacions per a la lluita contra els incendis forestals relatives a l'activitat agrícola.

Descripció

Durant els mesos d'estiu, apart d'un increment substancial de les temperatures, la humitat baixa a mínims anuals. Això, juntament amb un tipus de vegetació fàcilment inflamable, comporta que determinats treballs, com la sega del cereal, tingui un risc molt elevat d'incendi especialment en unes determinades franges horàries.

És molt important reduir aquests incendis, tant per evitar els danys als camps i maquinària agrícoles, com per evitar la seva propagació i afectació a zones forestals i urbanes. Amb aquest objectiu és clau la col·laboració i actuació conjunta de tots els agents implicats, com el Sector agrari, les Associacions de defensa forestal (ADF), el Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural (DACC), el Cos d'Agents Rurals o els Bombers.

L'**Ordre ARP/77/2020, de 8 de juny**, de mesures preventives per a la lluita contra els incendis forestals relatives a l'activitat agrícola, estableix un seguit d'obligacions en la recol·lecció dels cereals herbacis de secà, i recomanacions per reduir el risc d'incendi.

Les obligacions s'estableixen, en funció de l'índex de perill d'incendi i nivell del **Pla Alfa** de mobilització de recursos de prevenció d'incendis. I es centren principalment els equips que duen tasques en els cultius herbacis de secà durant l'estiu, com són les recol·lectores, embaladores i picadores de palla.

En paral·lel, cada any, el **Cos d'Agents Rurals, del Departament d'Interior, conjuntament amb membres del Grup Especial de Prevenció d'Incendis Forestals del Departament d'Acció Climàtica i les Agrupacions de Defensa Forestal (ADF)** duen a terme la Campanya de la Sega, un operatiu especial de prevenció d'incendis que té per objectiu reduir el nombre d'incendis relacionats amb les tasques de recollida del cereal. També hi participa el Grup de Suport Aeri dels Agents Rurals per millorar la detecció de columnes de fum i la coordinació dels efectius terrestres.

Les obligacions i les recomanacions durant la sega del cereal

https://youtu.be/VZQ_asu6HJ4?si=B2Z1zGwl8bQ1uTaT

Les **obligacions** durant el període comprés entre l'1 de juny i el 31 d'agost, per realitzar tasques agrícoles en **cultius herbacis de secà**, en que s'utilitzi maquinària tipus recol·lectora, embaladora, picadora de palla o remolc agrícola acoblat al tractor, són les següents:

Disposar de **mitjans d'extinció suficients** per intentar controlar el possible conat d'incendi (extintors d'escuma amb base d'aigua amb un mínim de 6 kg de capacitat i motxilles extintores d'una capacitat mínima de 12 litres d'aigua cadascuna), com a mínim:

- 4 aparells d'extinció per a les recol·lectores;
- 2 extintors per a les embaladores;
- 1 extintor en el conjunt tractor-remolc o tractor-picadora de palla;

- Disposar d'un mòbil o d'una emissora de banda de 80 MHz.
- Disposar, si escau, de l'extintor de pols ABC contra el foc de la màquina.

Les altres *obligacions* a complir durant el període comprés entre l'1 de juny i 31 d'agost, en funció del nivell d'activació del Pla Alfa són:

Pla Alfa 2 activat:

- No es pot utilitzar picadores de palla acoblades al tractor, entre les 12 i les 18 hores.

Pla Alfa 3 o superior activat:

- En el cas que s'utilitzi maquinària tipus recol·lectora o embaladora, en la franja horària entre les 14 i les 17 hores, s'ha de comunicar a la Sala Central del Cos d'Agents Rurals l'inici i la finalització de les tasques agrícoles, via telefònica al 93.561.70.00 o bé a través de l'APP del Secretariat de les ADF que trobareu al següent codi QR:
- No es pot utilitzar picadores de palla acoblades al tractor

Recordeu que en cas d'incompliment d'aquestes mesures, **els agents rurals podran determinar l'aturada de les màquines.**

Per facilitar el coneixement de la situació de risc d'incendi en el territori, es pot seguir diàriament el pla alfa mitjançant el canal de telegram <https://t.me/plaalfa>. A banda, es pot rebre informació a temps real, al telèfon mòbil, dels moments i llocs en que el risc d'incendi és més elevat i si s'activa el nivell 2 i 3 del pla alfa. Per rebre aquesta informació s'ha de sol·licitar per mitja de correu electrònic a l'adreça carsega.interior@gencat.cat.

Respecte a les **recomanacions** durant el període comprés entre l'1 de juny i 31 d'agost:

- Disposar d'un tractor amb grades de discos per poder aturar el possible incendi mitjançant llaurades perimetrals.
- Reduir la velocitat d'avanç en terrenys pedregosos o amb fort pendent i elevar la plataforma de tall.
- Estar atent a les passades de maquinària del tipus recol·lectora, picadora de palla o embaladora per si s'inicia el foc. Es recomana que hi hagi una persona vigilant mentre es realitzen les tasques agrícoles.
- Es mantindrà en les condicions adequades de revisió periòdica i manteniment tota la maquinària agrícola, així com nets de vegetació els llocs d'emplaçament.
- Un cop el camp estigui recol·lectat, s'aconsella realitzar una franja perimetral (amb grades o arreus) al voltant del camp per crear discontinuïtat horitzontal entre els camps de cereal i les edificacions i àrees forestals.

Pel que fa a la recomanació de realitzar una franja perimetral, d'acord amb l'Ordre de la DUN (ACC/29/2024), en cultius herbacis d'hivern en què el pendent mitjà sigui inferior al 2%, o en aquells que siguin adjacents a terreny forestal, es pot realitzar un llaurat del sòl a partir de la data de recol·lecció. A banda com a mesura de prevenció d'incendis, es podrà llaurar una franja perimetral d'un mínim de cinc metres i un màxim de 12 metres d'amplada, abans o

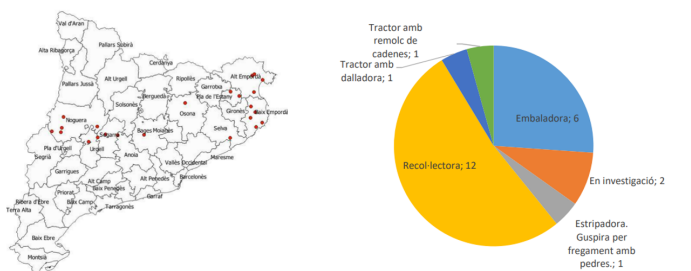
després de la recol·lecció en qualsevol parcel·la.

Per tant, aquestes franges de protecció no suposen un incompliment de la Condicionalitat (BCAM 6) dels ajuts de la PAC.

Resum campanya sega 2023

Durant la campanya 2023 s'han produït 23 incendis. La distribució ha estat de 3 incendis a la Catalunya Central, 12 a Girona i 8 a Lleida.

D'aquests incendis, remarcar que més de la meitat han estat causats per recol·lectores i una quarta part per embaladores.

Durant la campanya els Agents Rurals van realitzar 268 controls amb la finalitat de comprovar que la maquinària disposava dels mitjans d'extinció obligatoris. D'aquests controls, en més d'un 80% es disposa dels equips necessaris.

Manteniment de la maquinària

Finalment, un bon estat de manteniment de la maquinària s'ha comprovat que és una bona mesura per tal de prevenir possibles conats d'incendis. En aquest sentit, és altament recomanable mantenir tota la maquinària agrícola en les condicions adequades de revisió periòdica i manteniment, i prestar una especial atenció en la neteja regular de les màquines durant la campanya per evitar l'acumulació de material combustible (pols, restes de cultiu, etc.) en les zones en què assoleixen temperatures més elevades.

<https://youtu.be/vigkMoN5UoY?si=z-waAlkiOqz6aPIX>

Jornades demostratives: Com prevenir i actuar en el cas d'incendi durant la recol·lecció de cereal

Durant l'any 2024 s'han portat a terme dues jornades demostratives amb la finalitat de donar a conèixer les mesures preventives que cal tenir en compte abans, durant i després de la collita, i com cal actuar en cas d'incendi. La gravació d'aquesta jornada estarà disponible al

web de Centre de Mecanització Agrícola a finals de Maig del 2024:

<https://agricultura.gencat.cat/ca/ambits/agricultura/maquinaria-agricola/>

Com actuar en cas d'incendi

<https://youtu.be/5exPQXfdtq8?si=UUI6AfiHzKpgxJuc>

Per mes informació

<https://agricultura.gencat.cat/ca/ambits/agricultura/maquinaria-agricola/prevencio-incendis-campanya-sega/>

https://interior.gencat.cat/ca/arees_dactuacio/agents-rurals/pla-alfa/

Agents Rurals **935 61 70 00**

Aviseu per mòbil en cas d'emergència (**112 / app My112**)

Centre de Mecanització Agrària **973 24 98 46**

AUTORS

NÚRIA MONTAGUT
Centre de Mecanització Agrària

ALEX ESTADELLA
Centre de Mecanització Agrària